

Nejvečji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NO. 101. — ŠTEV. 101.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 30, 1928. — PONDELJEK, 30. APRILA 1928.

TELEFON: CORTLANDT 2876

VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

SENATOR BORAH O KORUPCIJI

O PROHIBICIJSKEM Vprašanju NI HOTEL RAZPRAVLJATI

Senator Borah je posvaril republikansko stranko pred vprašanjem korupcije. — Rekel je čikaškim republikancem, da morajo dokazati, da ne prizadajo niti banditom, niti strahopetnežem.

CHICAGO, Ill., 29. aprila. — S svarilom na voditelje republikanske stranke, da bo korupcija eno glavnih vprašanj v prihajajoči predsedniški kampanji, je izjavil senator Borah iz Idaha, da je uspeh stranke odvisen od tega, da se da narodu pogume voditelje, čiste kandidate, spodbne organizacije in program s principi.

Dajte volilcem to, — je rekel v nekem nagovoru na letnem obedu Hamilton kluba, — in dokazali bodo, da ne pripada republikanska stranka niti banditom, niti strahopetcem, — in odrecite vse te stvari in prepustite bodočnosti, da izreče svojo lastno sodbo.

Borah si je izbral čistost vlade kot predmet svojega govora. Prohibicijsko vprašanje namerava spravi pred javnost na konvenciji v Kansas City.

Korupcija bo brez dvoma eno glavnih vprašanj te kampanje, — je rekel veliki skupini odličnih republikancev, zbranih krog banketne mize, — Mi se ne moremo izogniti temu vprašanju in bi se mu ne smeli, čeprav bi lahko to storili. Najti je vedno take, ki dvigajo obdolžitev, da je izgubila stranka kot taka svojo pravico do zaupanja ameriškega naroda. V takem slučaju bo dosti takih, ki bodo odgovorili z dokazi, da so tudi demokrati koruptni.

Queensboro škandal v New Yorku in petrolejski škandal bosta zavzela svoje mesto v kampanjski literaturi. Teapot Dome in Tammany Hall bodo primerjali, in volilci bodo pozvani, naj odločijo med akutno in krčnico korupcijo.

— Prosim pa republikansko stranko, naj veruje, da je vprašanje, pri katerem je prizadet narod, širše in globlje. Vprašanje, kot ga vidi narod, je naslednje:

— Ali naj ima narod čisto vlado in čisto politiko. Kako se namerava zavarovati interesu naroda proti nadvladi sebičnih in trgovskih vplivov v zadevah vlade in v vladi strank? Neprimerna uporaba denarja v politiki predstavlja problem, ki je tako širok, globok in bistven kot reprezentativna demokracija sama, in narodu je to dobro znano.

— Strankarsko bojevanje ne bo zadovoljilo naroda. Čistost volitev in integriteta uradnikov sta pričetek in konec ljudske vlade. Brez tega je narod brez volilne pravice in preje ali slej postane žrtve izkorisčanja in zatiranja in to je narodu dobro znano. Boj za čisto vlado je boj za prostovlado. To narod popolnoma dobro razume.

ČASTNIK

USTRELIL ŠTIRI NUNE

Na Španskem je vlada suspendiral list, ki je priobčil poročilo o umoru štirih nun.

PARIZ, Francija, 29. aprila. — List Voz de Guipuzcoa v Valfadolidu, ki je priobčil značilno poročilo o ubici štirih nun, je bil suspendiran in kaznovan od Prima de Rive, španskega diktatorja.

Soglasno s poročilom, natiskanim v listu, se je pritožilo neka hčerka pri svojem očetu, armadnem častniku glede razmer, ki prevladujejo v samostanu, kojega gojenka je bila. Častnik se je prisotil pri materi predmeti, a dovolil svoji hčerkici, da se vrne v razred.

Ni se vrnila domov, v oni noči, in očetu so zagotovili v samostanu, da je odšla ob običajni uri. Oče pa je vztrajal pri tem, da preisce celo poslopje. V neki sobi je našel triplje svoje hčerke, visče s strojno puško.

Na povratku na Boling polje sta porabila baron Huenefeld in kapitan Koehl kake pol ure za nakup oblike za oficijski sprejem v New Yorku.

Major Davison je pripravil trimotorski monoplan za povratek v New York, a letalec so konečno sklenili vrnilti se z vlakom.

Senat je sprejel resolucijo, katera pooblašča predsednika, da podeli zasluzni letalski križe posadki "Bremena". Poslanska zbornica je že preje odobrila resolucijo.

LETALCU BENNETTU NA ČAST

Zastave, katere so prinesli na poletu preko morja, krijejo grob letalca. — Slovenski se je udeležil tudi Miss Junkers. — Senat je avtoriziral podele odlikovanj.

WASHINGTON, D. C., 30. aprila. — Posadka nemškega transatlantiškega aeroplana "Bremen" je izkazala včeraj tribut junaškemu F. Bennetu, ki je dal svoje življenje v naporu, da jim prinese pomoč na dalnjem Greenely otoku.

Dež, ki je močil ljudske mnogočine pri pogrebni ceremoniji na Arlington pokopališču v petek, je še vedno padal, ko so dosegli baron Guenther von Huenefeld, kapitan Hermann Koehl in major James Fitzmarie v armadnem avtomobilu z grobom v spremstvu Miss Herte Junkers, hčerke gradilca "Bremena", ki je sama znana kot letalka.

Par minut so stali letaleci razkritih glav v mrzlem vremenu in dežju.

Kapitan Koehl je stopil nato na prej ter položil krasen venec na grob, pokrit s evertkami. Baron Huenefeld je položil nato na grob majhno rdeče-belo in črno nemško "mornariško" zastavo in njemu je sledil major Fitzmaurice z veliko svilenim belo-zelenim in oranžno zastavo proste irske države. Te zastave so prinesli preko Atlantika v "Bremenu".

Major Davidson, poveljujoči častnik na Boling polju in gostitelj letalcev, je nato položil majhno ameriško zastavo poleg nemške in irske. Miss Junkers je sledila z velikim vencem, katerega je položila poleg ameriške zastave.

Napisi na vencih, katera sta položila na grob kapitan Koehl in Miss Junkers, so govorili o enstih, ki so dovedla posebnike, da so preložili svoj oficijski sprejem in napravili potovanje na Arlington pokopališče.

Na venci kapitana Koehla je bil napis z zlatimi črkami na belem traku:

— V spomin velikega letalca, koga duša je odletela v zadnje pristanišče.

Na venci Miss Junkers je bil napis:

— V spomin vernemu in galantnemu letalu.

Ko so zapustili grob Bennettta, so se odpeljali avijatiki k grobu poročnika Stanton Woosterja, ki je bil ubit skupno s poročnikom Davisonom, ko sta hčetela letalec v preteklem poletju Atlantik.

Kapitan Koehl je položil buket lilij na grob, dočim so stali tovraši razkritih glav poleg.

Na povratku na Boling polje sta porabila baron Huenefeld in kapitan Koehl kake pol ure za nakup oblike za oficijski sprejem v New Yorku.

Major Davison je pripravil trimotorski monoplan za povratek v New York, a letalec so konečno sklenili vrnilti se z vlakom.

Senat je sprejel resolucijo, katera pooblašča predsednika, da podeli zasluzni letalski križe posadki "Bremena". Poslanska zbornica je že preje odobrila resolucijo.

Kraljica Marija zopet bolna.

BUKAREŠTA, Romunija, 29. Romunsko kraljica Marija, ki se je pred kratkim vrnila z otoka Cipra, karmor je odšla radi svoje zdravja, je zbolela včeraj na lumbagu. Kraljica, ki je v svojem tri in petdesetem letu, je odpovedala vse avdijence. Mogče je, da je pričetek pri materi predmeti, a dovolil svoji hčerkici, da se vrne v razred.

Napad je prišel tako hitro, da ni imel Easuu nobene prilike, da bi potegnil svoj revolver. Bil je civilni oblik.

Bil je četrti čikaški policist, u-

TUDI POLJAKI BODO POSKUSILI

Poljska letalca, majorja Izkovski in Kubala sta križarila osem ur na poskusnem poletu.

PARIZ, Francija, 29. aprila. — Po nadaljnji preizkušnji aeroplana, s katerim nameravata poleti iz Pariza v New York, sta izvzvala poljska letalec, majorja Louisa Izkovskiego in Kazimira Kubala. Sporočil je, da ni bila lastnina začetna kandidata, da bosta uspešna v svojem poskušku.

Svoj stroj sta pripravila za polet, ki naj bi trajal štiri in dva set ur, a po osmih urah križarjenja ju je prisilila zlomljena voda cev, da sta pristala v neki majhni vasi, sto milj severno od Pariza.

Poljaka nista bila zelo zgodovarna glede svojih načrtov ter sta se skrbno izognila vsaki publiciteti v vsem fotografom. Oni, ki so videli njun aeroplan ter sledili strojemu vežbanju, pa so prepričani, da imata izvrstno priliko dosegici "Bremena".

Oba Poljaka se poslužujeta velikega francoskega Amiot biplana (enega tipa, katerega sta se poslužila Cornillon in Girardon pri svojem poletu preko Sahare, in Pelleter d'Oisy na svojem poletu v Indijo).

Aeroplan je opremljen z Lorraine strojem, ki proizvaja 650 konjskih sil.

Pri poskusnih poletih je bil stroj z lahkoto dvignjen s težo petiton in pol. Glas je, da vozi aeroplana z naglieco-112 milj na uro.

Poroča se nadalje, da nameravata odleteti z Le Bourget polja kmalu po petnajstem maju, če bo vreme ugodno.

Letalec sta staro po pet in trideset let ter sta služila v poljskih avijatskih silah v letu z Rusijo leta 1920. Radi velikega obsegja aeroplana nameravata vprizeti polet preko južne črte, preko Azerov.

Major Davison je pripravil trimotorski monoplan za povratek v New York, a letalec so konečno sklenili vrnilti se z vlakom.

Senat je sprejel resolucijo, katera pooblašča predsednika, da podeli zasluzni letalski križe posadki "Bremena". Poslanska zbornica je že preje odobrila resolucijo.

Kraljica Marija zopet bolna.

BUKAREŠTA, Romunija, 29. Romunsko kraljica Marija, ki se je pred kratkim vrnila z otoka Cipra, karmor je odšla radi svoje zdravja, je zbolela včeraj na lumbagu. Kraljica, ki je v svojem tri in petdesetem letu, je odpovedala vse avdijence. Mogče je, da je pričetek pri materi predmeti, a dovolil svoji hčerkici, da se vrne v razred.

Napad je prišel tako hitro, da ni imel Easuu nobene prilike, da bi potegnil svoj revolver. Bil je civilni oblik.

Bil je četrti čikaški policist, u-

Z AEROPLANI PROTI SANDINU

Vlada je poslala v Nicargovo pet nadaljnih aeroplakov. — Mornariški zbor je nastopil na prošnjo generala Felanda. — Letala bodo uporabili proti Sandinu na iztočni obali.

WASHINGTON, D. C., 29. aprila. — Mornariški zbor je poslal pet nadaljnih aeroplakov v Nicargovo, da se jih porabi proti četam Sandina na iztočni obali. Aeroplane so poslali na prošnjo generala Logan Felanda, poveljnika mornariške ekspedicije sile.

Dva hidroplana, oborožena s strojnimi puškami, sta na krovu dobavne ladje Nitro, na poti iz Hampton Roads v Puerto Cabezas in dva nadaljnja bosta odpeljana iz istega pristanišča kar najhitrejše mogoče.

Velik Fokkerjev transportni aeroplan, sličen trem, ki so že preje odleteli v Nicargovo, bo zapustil mornariško zračno postajo v Anacosta v tem desetih dneh, da poleti na nikarasko iztočno obalo. Aeroplane so poslali na prošnjo generala Logan Felanda, poveljnika mornariške ekspedicije sile.

Neki mornariški avijatik, ki se je vrnil včeraj iz Puerto Cabezas, je poletel preko La Luz rudnika. Sporočil je, da ni bila lastnina začetna območja, v katerem se je izkoristila zlomljena voda cev.

V splošnem se domneva, da je bil namen včasih pogona dobiti živila, munition in dinamit za izdelovanje bomb, kajti iz zasezenja obljudnih okrajev od strani mornariških vojakov, je bilo včasih izvanredno težko dobiti potrebuščine.

Trdrovratno se vdržuje govorica, da ni bil Sandino pri teh napadkih in da se nahaja že nekaj časa, bolan na influenze, na nekaj majhni plantaciji severno-iztočno od Matagalpe. Liberale v centralno-ameriških republikah je Sandino pozval, naj ne stopijo na stran nobenega vojaškega kandidata. Nomirinal je kot svojo izbirko za nikarasko predsedniško mestno Salvatierra ali pa Lara, ki sta oba odlična liberalca.

Jaz skuham lahko celo kad juhe za petnajst centov, — je rekel pogostog, — in to me bo preživeljalo včed tednov.

Ni bilo znano, kdaj je umrl Shelly, a pogrešali so ga kmalu po Cvetni nedelji.

Poročila o skritem bogastvu so se vzdržala, in konečno je odredil pomočni coroner Sayer iskanje. Le malo pohištva je bilo v hiši, — mimo stol, peč in postelja. Premoženje so našli v starih blagajni v kletki.

Postal je čudak in samotor iz smarti svoje žene, ki se pred leti izbravil iz skritega.

Štiri leta je delala kot sekretarka na Great Western Railroad v Waterloo. Pozneje je odšla v Amana, neko versko kolonijo v bližini Iowa City.

V Amanu je delala Miss Miller skozi pet let tudi kot nočni čuvaj na leženjici, in tem času je imela številne spopade z različnimi potepuhimi, ki so ji prihajali na pot. Tekom tega časa je nosila vse povsod revolver ter je uravna marnikarji spopad s pomočjo pravila, da zmaga oni, ki potegne najbitnejše revolver.

Tekom svoje bolezni je bila Miss Miller v tukajšnji Mercy bolnišnici, a sedaj, ko je popolnoma okrevala ter je njena maškerada končana, ima še vedno dovoljenje nositi obliko ter zavrača vse ponudbe.

Bilo je pravilo čudo, da ni nikdo prej domnevao, njenega spola, čeprav je bila dobro znana po vsej okolici ter ima visok ženski glas in preej čedne obrazne poteze.

Nemčija se je zahvalila Canadi.

OTTAWA, Canada, 29. aprila. Nemčija se je zahvalila Canadi za pomoč, katero je nudila posadki "Bremena". Toz

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saksner, president. Louis Benedik, treasurer.
Business of the corporation and addresses of above officers:
62 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	7.00
in Kanado	6.50	6.50
Za pol leta	3.00	3.00
Za inozemstvo za celo leto	7.00	
Za četrt leta	1.80	1.80
Subscription Yearly \$6.00.		

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelji in praznikov.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli poslati po Money Order. Pri spremembni kraja naravnih krovov, prosimo, da se nam tudi prejšnjo bivalište zameni, da hitrejšo najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 62 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

GENERAL WRANGLE

Prejšnji teden je sporočilo časopisje, da je umrl general Wrangel. Umrl je zapanjen od svojih najbližjih prijateljev.

Časopisje se ga je spomnilo z daljšimi in krajšimi članki. Kar je marsikdo že zdavnaj vedel, je postal za večniskemu časopisu šele zdaj jasno. Nämreč, da ni zamenkrat v Rusiji niti govora o kakih uspešnih protirevolucijah; da je pomoč, ki so jo nudili zaveznički ruski protirevolucionarni generali, slednjim skoraj bolj škodljiva kot pa koristila.

Kerenski bi bil mogoče še zmagal, če bi zaveznički ne obdali vse Rusije z blokado, ki je vzbudila upravičen srdcevščega ruskega naroda.

Pred leti je bilo seveda drugače. Časopisi po zavezniških deželah in deželah, ki morajo biti zavezničkim pokorne so proslavljal caristične generale kot zaščitnike ruske svobode, kot prijatelje ruskega ljudstva, kot božje izvoljence, ki bodo rešili ruski narod izpod boljševiškega jarma.

Sedaj, ko so se vse poskusi izjavljivali, ko je boljševiška vlada utrjena in ustaljena, so pa naenkrat začeli izjavljati, da so že vnaprej vedeli, da protirevolucija ne bo imela nobenega uspeha.

Sovjetski Rusiji je leta 1919 zares slaba predčela.

Proti nji so se bili zarotili Deniken, Wrangel in Kolčak. Na razpolago so imeli denar, municijo, živila in vojaštvo — in — kar je bilo še več vredno — vso moralno podporo Anglije in Francije.

Edina sreča za sovjetsko Rusijo, da se ti protirevolucionarni generali niso mogli sporazumeti, ker sta jim bila osebna čast in slava več kot pa stvar skupnega delovanja.

Denikin je bil še vedno na površju, dasi je bil doživel par občutnih porazov. General Wrangel je bil njegov pribočnik in je že takrat hrepenel po vrhovnem poveljstvu.

Za Denikinovim hrbotom se je bil sporazumel z generalom Kolčakom ter skušal od njega dobiti poveljstvo nad armado na Dalnjem Vzhodu. Kolčak je imel namreč denar. Njegovi bogati "strici" so bili v Zdravjenih državah. Dajali so mu municijo, orožje in toliko denarja, da ga je lahko še med svoje prijatelje trošil.

General Judenič je tedaj ogrožal Leningrad. Za njegovo odstavitev je bilo že vse določeno, kajti že so se javljala poročila, da nameravajo zaveznički izpremeniti svojo taktniko napram novi Rusiji.

Deniken je bil poražen in je odstopil. Wrangel je zbral ostanke njegove razkropljene armade.

Judenič je bil kmalu ujet, če bi se mu ne posrečilo v zadnjem hipu spremeno pobegniti.

General Wrangel je dosegel več diplomatičnih kot pa vojaških uspehov.

Francija je priznala njegovo južno rusko "republiko", poslala tja svoje diplomatske zastopnike in mu dala na razpolago denarja, kolikor ga je hotel.

Toda kakor hitro se je bil povpel, tako hitro je bil strmoglavljen.

Sovjeti so uvedli proti njemu močno ofenzivo ter ga pregnali iz Ukrajine.

Z ostanki svoje armade je pobegnil najprej na Bolgarsko, nato pa v Jugoslavijo.

Nekaj časa je vzdrževal v Jugoslaviji svoj lasten dvor, nato se je pa tudi Jugoslaviji zazdelo preneumno in mu je zlepa reklama, naj gre.

Deniken, Wrangel in Kolčak so mrtvi.

Trotki, ki se jim je uspešno ustavljal, živi v prognanju v Sibiriji.

Sovjetska Rusija je znantno močnejša kot je bila pred desetimi leti.

Zanimivosti iz Jugoslavije.

Zagonetna usoda Slovencev v Zagrebu.

Zagrebški policiji so javili, da gori v sobi hišnega posestnika Josipa Pirmana na Vrbiku vso noč, njega pa da ni doma. Policija pa postala v hišo agenta, ki je s silo odpril vrata in našel na nočni omarici električno svetiljko. Pirman pa ni bil nikjer in tudi postela je bila nedoknjena. Razbojniki napadli je bil izključen. Policeja je izvedela, da je Pirman slaval pri sosedovih svoj god in se vrnil po polnoč domov v družbi Olge Kozelke in njene hčerke. Na dvorišču so se poslovili in odigli spati vsak v svojo sobo. Kozelka je kmalu nato čula, da so prišli skozi Pirman tambarasi, ki so ga preverili, da je šel z njimi iz hiše. Drugo jutro so trkali na njegova vrata zameni, da bi mu čestitali za god. Pirmanova soba je bila prazna. Pirman je bil po polnoč odšel s tamburasi in se ni vše vrnil.

Policija do danes še ni mogla dogmati, kdo so bili tamburasi, ki so Pirmana spremnili iz stanovanja. Nekateri sosedje so jih sicer videli, toda nihče jih ni spoznal Morda so Pirmana umorili in skrili njegovo truplo ali pa se je moč v njegostnosti ponesevral v Savu. Dosej niso našli njegovega trupla in se sploh ne ve, kakšna usoda ga je zadela. Pirman je bil rojen v Zaborzu pri Studencu v Sloveniji. Živel je nad 20 let v Ameriki. Ko mu je kmalu žena in mu zapustila štiri otroke, se je vrnil iz Amerike leta 1927 in si kupil hišo na Vrbiku v Zagrebu. Sosedje trdijo, da je bil bud pijačec in je celo mešal vino in žganje. Drugi so pa izpovedali, da je bil Pirman zelo soliden in dober mož.

Krvava Velika noč.

V vasi Slakovec pri Vinkovcih so imeli letos žalostno Veliko noč. Dva značna pretepača sa sedela pri mizi v gostilni Lazarja Fleča in pil. Sprva sta se mirno pogovarjala, vino jima je pa med tem vedno bolj lezlo v glavo. Pogovarjala sta se vedno bolj živalno in se začela kmalu prepričati. Ostali gostje pa se za razgrajajoča niso zmemili. Nenadoma je potegnil Pavčič iz žepa nož in zakričal: "Vidiš, da se te ne bojim, imam nož!" Tečaj je Djukić navdal na Pavčiča in mu iztrgal nož ter ga zabodel sedemkrat v prsa. Pavčič je dobit težke ran in je izkravzel ter še v gostilni umrl. Imel je ranjena tudi pljuca. V gostilni je nastala velika panika in gostje so prestrašeni bežali iz gostinstva. Med tem se je pavčiani Djukić napolil z nožem v roki v Vinkovcev in se sam javil policeji, ki ga je izročila sodišču.

Sadistični zločin v Starem Vukovoru.

V Starem Vukovaru je bil izvršen zločin, ki spominja po svojem zvrstvu na zločine v kriminalnih romanah. Pred dnevi se je igral sin postajencačnika v Starem Vukovaru Stojana Matića v čakalnici z dvema potnikoma. Ko se je postajenčnik odstranil in zopet vrnil v svoje veliko začudenje ni več našel v čakalnici svojega sinčka Neboja in tudi oba potnika, da se v najboljših beograjskih hotelih Palace, Mali Pariz in Novi Parlament zbirajo hazardisti, ki igrajo za velike svote. Ko je nekaj siromšča gospa nazirala lokalko, kjer je njen mož izgubil vse premoženje, je policija preiskala več lokalne lokale. V ruski gostilni "Ugolok", je arretirala 15 hazardistov.

Hazardisti v Beogradu.

Beograjska policija je dobivala anonimna pisma, ki so javljala, da se v najboljših beograjskih hotelih Palace, Mali Pariz in Novi Parlament zbirajo hazardisti, ki igrajo za velike svote. Ko je nekaj siromšča gospa nazirala lokalko, kjer je njen mož izgubil vse premoženje, je policija preiskala več lokalne lokale. V ruski gostilni "Ugolok", je arretirala 15 hazardistov.

Za mordcem je bila izdana tiralica in to s uspehom, kajti v vasi Tovarnik so mordca spoznali in ju arretirali ter uklenjena odpeljali v Vukovar. Prvi se piše Rudolf Bojkov, 21 let star iz Martince, drugi pa Ferdo Holz, 23 let star iz Osijeka, po poklicu čevljarski pomočnik.

Hole je priznal zločin, dočim Bojkov vse tajti. Policeja je oba izročila državnemu pravniku v Osijeku.

Deniken, Wrangel in Kolčak so mrtvi.

Trotki, ki se jim je uspešno ustavljal, živi v prognanju v Sibiriji.

Sovjetska Rusija je znantno močnejša kot je bila pred desetimi leti.

Senzacijonalen samorod poštnega direktora.

Iz Splita poročajo, da je izvršil samorod direktor likvidiranje poštne direkcije v Splitu. Bivši direktor Rihard Zahradka se je zastrupil s plinom v svojem kabinevu v poštnem poslopju. Pri njem so našli pismo, naslovljeno na direktorja poštne direkcije v Zagrebu, v katerem samorodnik navaja vzroke samoroda. Zahradka je izjavil v pismu, da je šel v smrt iz obupu, ker je bila poštna direkcija v Splitu ukinjena in je bil premesčen v Beograd. Razen tega so k samorodu pripomogle tudi družinske razmere. Zahradka se je zaprl v svoj kabinet ob 9. zvečer in drugo sestavo je poslal na letalo sklepnega letala "Zagreb", ki ga je društvo za zračni promet Aeroput nabavilo v Parizu. Na letališču so bili prisotni predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Pokojnik je bil znau kozmetičar, ki je bil značilna poštna direkcija v Splitu.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Zagreb", ki ga je vladar zavrnil.

Na letališču so se zbrali vsi predstavniki vojaških in civilnih oblasti. Kmalu po 10. urah so se zbrali vsi predstavniki z nadšefom dr. Bauerjem in kumečkom dr. Heinzelom na letalu. Nadšef dr. Bauer je opravil običajno ceremonijo in blagoslovil letalo. Soprog zagrebskega župana je prisotna na letalu sklepnega letala "Z

Drugia žena.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. P.

17

(Nadaljevanje.)

Hišnica je skoro popolnoma brez vsake sipe oprostila svoj pozni prihod z mašo, — in še se je tiščal duh po kadiju njene oblike. Priča se je da, je dvorni pridigar prestrog in da mora iti k maši vsakdo, tudi bolnik, samo da leže po vseh štirih... Rekla je, da ostanete pogosto po dva ali tri dni v Šenvertu, da imate svoje lastne sobe in da vladu vedno dosti strožje kot gospod dvorni maršal sam. V vec kot plačilno sredstvo. Državni tudi ni dosti drugače. Gospod dvorni pridigar velja vse pri gospej vojvodinji... S tem je bilo končano dolgo opravičevanje in zadnje besede: — Hvala Bogu, da se je vrnil sedaj v mesto! — zvenelo pomirjevalno tudi za gospodinjo.

Prišel je neki služabnik ter sporočil, da je pripravljen zajtrk v obednici. Ta jedilna dvorana se je nahajala ob celi vrsti sob, v katerih je stanoval dvorni maršal. Okna pa so ležala proti jutru ter stre izbirali najbolj brihtne ljudi. In res jo je kitajski finančnik kmalu pogolil. Kose jelenove kože v velikosti kvadratnega čvrlja in poslikane z ornamenti je izdal, kot splošno veljavno plačilno sredstvo, nujihovo vrednost pa določil s 40.000 najnižjih plačilnih enot.

Bil je slok, suh gospod, ki je moral biti nekoč lep, kot vsi Majnau-i.

Skozi napol odprtva vrata stranske sobe je bilo čuti močni glas malega Leona. Učinkoval je uspišo postave ob oknu naravnost osvračajoč na vstopiščo mlado domo... Ob strani dvornega maršala, v reškeptni razdalji, je stala ključarka. V roki je nosila knjigijo s številnimi listinami ter si prizadevala zreti preko ramen starega gospoda ven na dvorišče...

Niti ena poteza v obrazu ženske ni izdajala, da se spominja nočnega dogodka, ko je šla nova gospodinja mino ter pozdravila z dvorljivim poklonom dvornega maršala. On se je obrnil proti njej ter vrnih pozdrav vitezko in spretno, a z očividno naglico, — kajti njevo zanimanje je bilo osredotočeno krog nekega predmeta na dvorišču:

Tukaj, — to poglejte! — je reklo razburjeno proti mladiči poleg njega. — Ti nesramni smrkoveci so zopet odrezali mlade nasade dreves... Nesramna zalega!... Dobro ve, da visi korobač na klimi, odkar sem jaz obsojen na stol... No, v tem slučaju vsaj jim bo Raoul pokazal, kajti to je njegova stvar. Ti nasadi so njegevo delo.

Baron Majnau se je moral ravnočar vrniti s svojega jutranjega izpresa na konju, — nosil je ostroge, inelobljive v roki ter je izgledal zapršen. Pred njim so stali "nesramni smrkoveci", par vaških otrok, deček in dekle. Poljski čuvaj ju je priveden noter ter sporočil o razdejanju v napravah. Iz vseh oken so gledale glave in pogled nekega hlevskega hlapca, ki je stal pri vratih skedenja, je vzel napeto na biču, s katerim je švigel gospod skozi zrak. Mala dekle je trpko jokala v svoj predpasnik in povešena glava dečka je bila smrtno-bleda.

Poljski čuvaj je končal s svojim poročilom.

Baron Majnau je pričel ostro zmerjati, zaviljet parkrat z bitem nad glavama porednecem ter pokazal nato na odprtva vrata dvorišča. Deklica je spustila svoj predpasnik ter odhitela in deček ji je sledil hitro. Sredi splošnega smeha sta kmalu izginila krog volaga.

— Ta noree! — je mrmljal dvorni maršal jezno ter odšepal od okna proti svojemu stolu. Bil je najslabše volje.

Gospa Len je zavila koc krog njegovih nog, razbrskala ogenj v kaminu ter vprašala z enoličnim glasom za nadaljnja povelja "mlostnega gospoda", dočim je pokazala pri tem na gospodarsko knjigo.

— Nič, — je reklo čemerno, — razventega, kar sem že ukazal. Nobenega Madeira več za indijsko hišo... Vi niste čisto pri pameti, Len, in morate pomisliti, da mi ne kaplje denar iz rokava. — Zakaj ne takoj vinske in juhne kopeli? — Ona bi bila v stanu za kaj takoga.

— Meni je lahko prav gospod, — kaj pa me briga pravzaprav? — jo odvrnila ključarka ravnodušno. — Meni je lahko popolnoma vseeno, če ji vlivam vino ali vodo v žlico, katero ji dajem... Novi doktor je reklo: — Ona mora dobiti Madeira vino...

— Ta osel s svojo modrostjo naj gre k vragu. On nima ničesar iskati tam.

— Onega dne, ko je postal grajski zdravnik, mu je sam ukažal mladi gospod baron, — je poročala gospa Len nadalje, popolnoma neoviranega od grobega tonu svojega gospodarja. — On jo je preiskal ter me že dvakrat vprašal — kot bi mogla jaz vedeti! — če je prišel pred obronjenjem napad davljenja.

Liana je stopila medtem k veliki, okrogli mizi sred dvorane, ki jo nosila zajtrk na krožniku. Vzela je kavni stroj ter stala s hrbotom proti govorcem, — naenkrat se je prestrašena obrnila naokrog ter prijela za svojo lahko obliko, kajti ed dež isker se je vsul od kamina, — dvorni maršal je s tako sil sunil svojo palico v goreča polena.

— Glejte, da se izgubite ven, Len, — je zmerjal s plamtečimi očmi ter kazal na vrata. — Dolgočasite me s svojim starim babnjinočenjanjem.

Ključarka je odkorakala, pokorna poveljem, proti vratom ter položila robato roko na kljuko. Pri tem šumnu je sunil zopet s silo v plamen, — a obrnil obraz proti ženski, ki je odhajala ven.

— Len! — jo je poklepal nazaj. — Vi ste najbolj nezmošna ženska, kar sem jih kdaj videl, — a imate vsaj to prednost pred ostalo služičajočo v gradu, da ohranite v večini slučajev svojo modrost za same sebe...

Odhirkal se je.

— Dajajte ji radi mene še naprej Madeira-vino, a le po žličkah, ali čujete, le po žličkah! — Več ji je na vsak način škodljivo. Obiske doktorja pa prepovedujem sedaj enkrat za vselej! Om jo nadleguje s svojimi preiskavami ter ji vendar ne more nič pomagati.

V istem trenutku pa je zadonel iz stranske sobe jezen krik, kateremu je sledila cela ploha žaljivk iz ust Leon. Pri tem je bilo čuti dečka, kako je teptal z nogama ob tlu.

— Halo, — kaj pa je vendar tam? — je zakričal dvorni maršal. — Kje pa tiči vendar ta oseba, ta Berger?

— Jaz sem tukaj, milostni gospod, — je odgovorila vzgojiteljica ter stopila z žaljenjem, a vendar poniznim obrazom na prag. — Jaz sem bila vedno tukaj v sobi... Leo je bil izprva čisto spoden. Tedaj pa je padla Gabrijelova slika iz molitvenika. Deček je vendar preneumen in trmolig, milostni gospod. Mesto da bi pustil malemu listek, mu ga je iztrgal iz roke...

(Dalej prihodnjek.)

IZNAJDBA BANKOVCEV

Bankovce se nam zdi eminentno moderna pridobitev, novega veka, pa ima že prav častljivo starost za seboj; saj so ga Kitajci že pred Kristusovim rojstvom uporabljali. Analni kitajske zgodovine, ki jih je že od davnih časov izdajala kitajska tržavnina uprava in so baš raznolika, tudi bolnik, samo da leže po vseh štirih... Rekla je, da ostanete pogosto po dva ali tri dni v Šenvertu, da imate svoje lastne sobe in da vladu vedno dosti strožje kot gospod dvorni maršal sam. V vec kot plačilno sredstvo. Državni tudi ni dosti drugače. Gospod dvorni pridigar velja vse pri gospej vojvodinji... S tem je bilo končano dolgo opravičevanje in zadnje besede: — Hvala Bogu, da se je vrnil sedaj v mesto! — zvenelo pomirjevalno tudi za gospodinjo.

Prišel je neki služabnik ter sporočil, da je pripravljen zajtrk v obednici. Ta jedilna dvorana se je nahajala ob celi vrsti sob, v katerih je stanoval dvorni maršal. Okna pa so ležala proti jutru ter stre izbirali najbolj brihtne ljudi. In res jo je kitajski finančnik kmalu pogolil. Kose jelenove kože v velikosti kvadratnega čvrlja in poslikane z ornamenti je izdal, kot splošno veljavno plačilno sredstvo, nujihovo vrednost pa določil s 40.000 najnižjih plačilnih enot.

Med ljudi pa je bilo silno težko spraviti novi "denar". Zato je dolobil, da si mora vsak obiskovalec ki hoče biti sprejet v avdijenevo sprejemljivo pokriti obraz s takim bankovcem. Vsak kitajski podložnik si je namreč moral, če je govoril s cesarjem, pokriti obraz s kakim ogrinjalom, ker je med ljudstvom bila utrijetna vera, da oči navadnega smrtnika ne prenosijo sjaja cesarskega veličanstva. Na ta način si je bankovce polagona utrl pot tudi med priprosti način.

Novi denarni sistem se je obvezel in tako priljubil, da je postal vse dobro dobro. V nemirih, ki so bili zlasti v letih 605-617 po Kr. silno hudi, pa je bil kovan denar čimdalje bolj redek in je številno bankovcev izredno narastlo. Torej so inflacijo z vsemi slabimi posledicami, s katero je nas seznamila šele svetovna vojna, poznali že v davnih časih Kitajci. Država je očitljivo radi pomanjkanja jelenjih kož izdala denarne naknade v obliki okroglih železnih ploščic, iz volnega blaga in celo iz kartona.

Šele dve stoletji pozneje, v 9. stol. je kitajska finančna uprava

vpeljala bankovce s kritjem v današnjem smislu. Cesar Hianoun je leta 807 ustanovil prve depotive in misijske banke. Bogataši in trgovci so morali del svojega premoženja naložiti v takih bankah, za to pa so dobili pobotnice, imenovane feycian, ki so se prav kmalu udomačile kot plačilno sredstvo.

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo:

"Na ukaz upravitelja državnega zaklada! Dolga se, da je tale bankovce opremljene z napisom in štampiljko dinastije X... (sedaj vlade X), veljavnih in se mora uporabljati, kot bi bil pravi kovinski denar. Kdor se temu ne bo pokoraval, mu odleti glava".

Bankovce, krite z državnim kreditom, je vpeljala Kitajska med leta 967 in 1022; imenovali so jih čuci, kar pomeni toliko kot pobotnice. Od tedaj so stalno ostali bankovci na Kitajskem kot zakonito plačilno sredstvo. Danes imenujejo bankovce paččao (dragocene denarni papiri), so iz debelega, trdnega papirja in imajo na eni strani natiskano nominalno vrednost, na drugi strani pa sledijo, pristno kitajsko določbo: